Yayım Tarihi: 22.02.2023 - **Yazar:** Ferdi Asım Hellaç

Afet Durumlarında Meslek Mensuplarının Dikkat Etmeleri Gereken Özellikli Hususlar Rehberi

Zayi Belgesi Nasıl ve Nereden Alınır?

Deprem sonucu kanuni defter ve belgeleri zayi olması halinde; ileride vergi ve ticaret hukuku uygulamaları kapsamında hak kaybına ve cezai müeyyidelere tabi olmamak bakımından; Türk Ticaret Kanunu'nun 82. maddesinin (7) fıkrası gereğince, **ziyaı öğrendiği tarihten itibaren 30 gün içinde** işyerinin bulunduğu yerdeki Ticaret, yok ise Asliye Hukuk Mahkemesine yazılı bir dilekçe ile başvurmak sureti ile zayi belgesi alınması gerekmektedir. 11/02/2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 120 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi gereği 06/04/2023 tarihine kadar başvuru süreleri durmuştur. Dolayısıyla, **06/05/2023 tarihine kadar zayi belgesi için mahkemeye başvurulabilir.**

Burada dikkat edilmesi gereken husus şudur. Zayi belgesi istemi, ticari defter ve belgeleri zayi olan tacirler tarafından yapılabilir. **Mali müşavirler, müşterilerine ait olup uhdelerinde bulunan defterler için zayi belgesi talep edemezler.** Sadece kendi mükellefiyetlerine dair zayi belgesi isteyebilirler.

Bu açıklama yürürlükteki mevzuata göre yapılmıştır. TÜRMOB, zayi belgesinin daha kolay alınabilmesi için yapılması gerekenlerle ilgili önerilerini ilgili kuruluşlara sunmuştur.

Elektronik Defter ve Berat Dosyaları İle Elektronik Belgelerin (e-Fatura vb.) De Deprem Nedeniyle Kaybolması Halinde Zayi Belgesi Almalı mıyız?

Vergi mevzuatımızda elektronik defterler ile elektronik belgeler kâğıt defter ve belgeler ile aynı hukuki niteliklere sahip oldukları belirtilmektedir. Kâğıt defter ve belgelerde

© 2025 Ferdi Asım Hellaç – Tüm hakları saklıdır.

olduğu gibi elektronik defter ve belgelerin de zayi olması halinde, kanuni süreleri içinde zayi belgesi müracaatlarının yapılması önem arz etmektedir.

Kanuni defter ve kayıtlarının **Defter Beyan Sistemi** yoluyla tutulduğu defterlerde ise kanuni defter kayıtları Gelir İdaresi Başkanlığı bilgi işlem sistemlerinde tutulmakta olduğundan ve Sistem üzerinden tutulan defter ve kayıtların muhafaza yükümlülüğü Gelir İdaresi Başkanlığına ait olduğu 486 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde açıkça belirtildiğinden sistemde tutulan "Defter" ve "Kayıt"lar için ayrıca zayi belgesi müracaatına gerek bulunmadığı ancak, sistemde tutulan defter ve kayıtlar dışında kalan ve ticari ilişkileri tevsik eden gerek kağıt gerekse elektronik belgelerin zayii halinde, ileride ilgili makamlar tarafından ibrazı talep edildiğinde, ziyaın tevsiki bakımından ilgili makamlardan zayi belgesi müracaatının yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

TÜRMOB olarak, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına 10.02.2023 tarihinde resmi yazılı talebimizde; son yıllarda vergi uygulamaları kapsamında kanuni defter ve belgelerin elektronik belge ve elektronik defter olarak düzenlenmesine yönelik önemli dijital dönüşüm çalışmaları yapılmış olduğu ve bu çalışmalar neticesinde elektronik belgeler (e-Fatura, e-İrsaliye, e-Arşiv Fatura vb.)'in örnekleri ile elektronik defterlerin ikincil kopyalarının Gelir İdaresi Başkanlığı'nın da bilgi işlem sistemlerine iletilmiş olduğu, bu nedenle, deprem felaketinin yaşandığı bu 11 ilimizde bulunan mükelleflerimizin Gelir İdaresi Başkanlığı bilgi işlem sistemlerinde bulunan elektronik belge ve defter örneklerinin, mükelleflerimizin yazılı talepleri halinde kendilerine başkaca bir şart aranmaksızın elektronik ortamda verilmesine imkân veren bir idari düzenlemenin yapılması gerektiği belirtilmiştir. Söz konusu yazımız ile ayrıca belge örnekleri GİB bilgi işlem sisteminde bulunmamakla birlikte, elektronik belgelere ilişkin rapor (e-Arşiv Raporları) verilerinin yer aldığı durumlarda, bu rapor veya elektronik listelerin de talep edecek vergi mükelleflerimize verilmesi ve bu rapor veya listelerin, fatura vb. belge hükmünde sayılmasına yönelik idare düzenlemelerin yapılması gereği iletilmiştir.

© 2025 Ferdi Asım Hellaç – Tüm hakları saklıdır.

Zayi Olan Kanuni Defterler Yerine Yeni Defterlerin Tasdiki Zorunluluğu Var mıdır?

Deprem nedeniyle zayi olan kanuni defterler yerine yeni kanuni defterlerin tasdik işlemlerinin yapılması gerekmektedir. Mücbir sebep ilan edilen deprem bölgesindeki illerdeki mükelleflerin yeni kanuni defterlerinin hangi süre içinde tasdik edilmesi gerektiğine ilişkin henüz bir düzenleme, açıklama veya duyuru bulunmamakla birlikte, mücbir sebep süresinin sona erdiği 31.07.2023 tarihinden itibaren en geç15 gün içinde tasdik işleminin yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

TÜRMOB olarak, zayi olan kanuni defterler yerine yeni defterlerin tasdiki sırasında tasdik harcı ve/veya ücretlerinin alınmamasına yönelik olarak resmi taleplerimizi ilgili kurumlara yazılı olarak iletilmiştir.

Zayi Olan e-İmza ve Mali Mühürlerin Tekrar Temini Gerekir mi?

Deprem nedeniyle zayi olan e-İmza veya Mali Mühürlerin yerine yeni e-İmza ve Mali Mühürlerin temin edilmesi gerekmektedir. e-İmza ve Mali Mühürlerin elektronik belge uygulamalarını kullanma zorunluluğunda olan mükellefler bakımından zaruri bir araç olduğu değerlendirildiğinde, ivedilikle ilgili e-İmza kuruluşlarına veya Mali Mühür için TÜBİTAK Kamu Sertifikasyon Merkezine başvuru yapılması ve yeni e-İmza veya Mali Mühür araçlarının temin edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Birliğimizce, mali mühür ve e-imza süreçlerinin hızlı, kolay ve ücretsiz bir şekilde yürütülmesi için ilgili kurumlara yazılı talep iletilmiştir.

Deprem Sonucunda Meslek Mensubunun Ruhsatı, Kaşesi/Mührü Zayi Olması Halinde Ne Yapılacaktır?

Deprem sonucunda işyerlerin yıkımı nedeniyle, meslek mensuplarının mesleki ruhsatları, kaşeleri ve mühürlerinin ziyaı halinde, bağlı olduğu odalara müracaatları ile söz konusu ruhsat, kaşe ve mühürleri odaları ve TÜRMOB tarafından ücretsiz olarak kendilerine

© 2025 Ferdi Asım Hellaç – Tüm hakları saklıdır.

temin edilecektir.

Kayıp kaşe ve mühürlerin iptaline ilişkin bildirimler, TÜRMOB tarafından Hazine ve Maliye Bakanlığına yapılacaktır.

Deprem Sonucunda Meslek Mensubunun Veya Mükellefinin e-İmzası, Mali Mührü Zayi Olması Durumunda Nasıl Bir Yol İzlenecektir?

Deprem sonucunda işyerlerin yıkımı nedeniyle, meslek mensuplarının ve hizmet verdikleri mükelleflerin iş ve işlemlerinin sürdürümü için kendilerinde bulunan e-İmza veya mali mühürlerinin ziyaı halinde, ilgili makamlardan söz konusu belge ve araçların yeniden başvuru ile temin edilmesi, yürütülecek iş ve işlemler için zorunlu gözükmektedir.

TÜRMOB olarak, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına 10.02.2023 tarihinde resmi yazılı talebimizde; meydana gelen ağır yıkım nedeniyle depremden etkilenen meslek mensubu ve mükelleflerinin e-İmza ve Mali Mühürlerinin ücretsiz olarak üretilip tesliminin sağlanması için ilgili kurum ve kuruluşlardan, e-İmza şirketleri ve TÜBİTAK Kamu Sertifikasyon Merkezi nezdinde gerekli kolaylığın sağlanması için ilgili makamlarca girişimlerde bulunulması gerektiği iletilmiştir.

e-Defter Beratlarının Yükleme Süreleri Uzadı mı?

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 13'üncü maddesinde yer alan hükümler gereğince, vergi ödevlerinin yerine getirilmesine engel olacak yer sarsıntısı gibi afetler mücbir sebep halleri arasında sayılmış ve 15 inci maddesinde ise mücbir sebep hallerinde bu sebepler ortadan kalkıncaya kadar sürelerin işlemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

GİB tarafından 08.02.2023 tarihli Mücbir Sebep ilanı duyurusunda her ne kadar e-Defter Beratlarının yüklenme sürelerine ilişkin bir açıklamaya yer verilmemiş olsa da **söz konusu illerde** faaliyet gösteren mükelleflerin, kanuni defterlerini elektronik ortamda e-Defter olarak tutmakta olanların mücbir sebep süresi içinde e-Defter Sistemine

© 2025 Ferdi Asım Hellaç – Tüm hakları saklıdır.

yüklemeleri gereken e-Defter Berat dosyaları ile Defter Raporu Berat dosyalarının yükleme işlemleri bakımından da mücbir sebep halinin geçerli olacağı ve e-Defter berat yükleme sürelerinin uzayacağı değerlendirilmektedir. Konuya ilişkin olarak GİB'in geçmişte yayınladığı emsal Sirküler ve duyuruları da bu yöndedir.

Mücbir Sebep Kapsamında Olan Mükellefler e-Belge Yerine Kâğıt Belge Düzenleyebilir mi?

Bilindiği üzere 509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin ***V.7. e-Belge Olarak Düzenlenme Zorunluluğu Getirilen Belgelerin Kâğıt Olarak Düzenlenebileceği Haller*** başlıklı bölümünde aşağıdaki açıklamalara yer verilmiştir:

Elektronik belge olarak düzenlenme zorunluluğu getirilen belgelerin;

1. Başkanlığın ve e-Belge uygulamalarına taraf olan diğer kamu kurum ve kuruluşlarının bilgi işlem sistemlerinde meydana gelen arıza, kesinti ile bu sistemlerde yapılan bakım,

2. İspat veya tevsik edilmek kaydıyla, mükellefin ya da Başkanlıktan izin almış özel entegratör kuruluşların bilgi işlem sistemlerinde meydana gelen arıza, kesinti ile bu sistemlerde yapılan planlı bakım (yazılı bildirimde belirtilen süre ile sınırlı kalmak kaydıyla),

3. İspat veya tevsik edilmek kaydıyla, kullanılmakta olan mali mührün veya elektronik imza aracının arızalanması veya çalınması (yeni mali mühür veya elektronik imza aracının temini süresince),

ç) Bakanlık veya Başkanlık tarafından e-Belge uygulamalarına ilişkin olarak yayımlanan genel tebliğ, sirküler ve teknik kılavuz ve duyurularda, belgelerin e-Belge yerine kâğıt olarak düzenlenmesine izin verilmesi,

gibi nedenlerle, kanunen düzenlenmesi gereken sürenin geçirilmemesi kaydıyla, kâğıt olarak düzenlenmesi durumunda özel usulsüzlük cezası kesilmez.

© 2025 Ferdi Asım Hellaç – Tüm hakları saklıdır.

Mükelleften kaynaklanan diğer nedenlerle, e-Belge olarak düzenlenmesi gereken belgelerin kâğıt olarak düzenlenmesi yukarıda sayılan nedenler kapsamında değerlendirilmez.

Elektronik olarak düzenlenmesi gereken belgenin, ***Kanunun 13 üncü maddesinde yazılı mücbir sebepler nedeniyle elektronik olarak düzenlenememesi halinde****, Kanunun 373 üncü maddesi gereği özel usulsüzlük cezası kesilmez.*

Söz konusu Tebliğin ilgili açıklamalarından da görüleceği üzere Vergi Usul Kanunu'nun 13'üncü maddesinde yazılı mücbir sebeplerin varlığı halinde, e-Belge düzenlenmesi zorunluluğu olduğu durumlarda kağıt(matbu) belgelerin de düzenlenebileceği değerlendirilmektedir.

Beyanname ve Bildirimlerin Verilme Süreleri İle Vergilerin Ödeme Süreleri Uzatıldı mı?

06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen deprem felaketine ilişkin olarak, depremden etkilenen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 08.02.2023 tarihinde mücbir sebep hali ilan edilmiştir. Ayrıca 16.02.2023 tarihli GİB duyurusu ile Elâzığ ili de mücbir sebep ilan edilen iller kapsamına alınmıştır.

Mücbir sebep ilanıyla söz konusu illerde deprem tarihi itibarıyla mükellefiyet kaydı bulunan mükelleflerin, bu mükellefiyetleri nedeniyle vergi kanunlarının uygulanması bakımından 06.02.2023 ila 31.07.2023 (bu tarih dâhil) tarihleri arasında mücbir sebep halinde olduğu kabul edilmiştir.

Bu çerçevede mücbir sebep hali süresince,

- Verilmesi gereken **vergi beyannameleri** ve **bildirimlerinin** verilme süreleri,
- Bu beyanname ve bildirimler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri,

© 2025 Ferdi Asım Hellaç – Tüm hakları saklıdır.

- Deprem tarihinden önce tahakkuk etmiş, ödeme süresi mücbir sebep hali ilan edilen süreye rastlayan her türlü vergi, ceza ve gecikme faizinin ödeme süresi,
- 2023 yılı motorlu taşıtlar vergisinin ikinci taksit ödeme süresi,
- Deprem tarihinden önce ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen ve vadesi mücbir sebep halinin başladığı tarihten sonrasına rastlayan her türlü vergi, ceza ve gecikme faizinin ödeme süresi

uzatılmıştır.

Buna göre, mücbir sebep halinin geçerli olduğu dönemde verilmesi gereken beyanname ve bildirimler **15.08.2023 Salı günü sonuna kadar verilebilecek**, bu beyanname ve bildirimler üzerine tahakkuk eden vergiler ile yukarıda ifade edilen diğer vergi, ceza ve gecikme faizleri 31.08.2023 Perşembe günü sonuna kadar ödenebilecektir.

Bununla birlikte söz konusu yerlerde bulunan mükellefler tarafından, mücbir sebep hali süresi içerisinde verilmesi gereken 2023 yılı 1 inci geçici vergi dönemine ilişkin geçici vergi beyannameleri verilmeyecektir.

Ayrıca bu yerlerde bulunan vergi mükelleflerinin vergi borçları 02.10.2023 Pazartesi günü sonuna kadar başvuru yapmaları ve gerekli şartları da taşımaları kaydıyla faiz alınmaksızın 24 aya kadar taksitlendirilecektir.

Kıymeti Düşen Mallarla İlgili Yapılacak İşlemler Nelerdir?

Bilindiği üzere, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun Kıymeti **Düşen Mallar başlıklı** 278 inci maddesine göre; yangın, deprem ve su basması gibi âfetler yüzünden veyahut bozulmak, çürümek, kırılmak, çatlamak, paslanmak gibi haller neticesinde iktisadi kıymetlerinde **önemli bir azalış vâki olan emtiaların emsal bedeli** ile değerleneceği hüküm altına alınmıştır.

Emsal Bedelin tespitine ilişkin aynı Kanunun 267'nci maddesinde yer alan hükümler bir arada değerlendirildiğinde 3 üncü sırada yer verilen takdir esasına göre bedel takdirinin

© 2025 Ferdi Asım Hellaç – Tüm hakları saklıdır.

yapılması gerekmektedir. Bu anlamda, mahallinde yer alan takdir komisyonlarına değeri düşen mallarla ilgili emsal bedelin takdir edilmesi için başvurulur.

Ancak deprem felaketinin çok sayıda mükellefimizi etkilediği ve geniş bir alana yayılmış olduğunu da dikkate alarak TÜRMOB tarafından ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına 10.02.2023 tarihinde resmi yazılı talepte bulunulmuştur. Söz konusu yazılı talebimizde; takdir komisyonlarına yapılacak başvurular ile takdir komisyonlarınca gerçekleştirilecek bedel takdirlerinin zaman alacağı ve takdir komisyonlarında önemli bir iş yükü oluşturabileceği ve bu nedenle oluşabilecek iş yüklerinin bertaraf edilmesi amacıyla, vergi mevzuatımıza kolaylaştırılmış yeni metodlarla gerekli tespitlerin yapılabilmesine yönelik yasal veya idari düzenlemelerin hayata geçirilmesinin yararlı olacağı belirtilmiştir.

Kıymeti Düşen ATİK'ler İçin Yapılacak İşlemler Nelerdir?

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun Fevkalade Amortisman başlıklı 317 inci maddesine göre amortismana tabi olup, yangın, deprem, su basması gibi afetler neticesinde değerini tamamen veya kısmen kaybeden menkul ve gayrimenkullerle haklara, **mükelleflerin vergi idaresine müracaatları üzerine** fevkalade amortisman oranının uygulanabileceği hüküm altına alınmıştır. Bu haktan yararlanmak isteyen mükellefler için bağlı olduğu Vergi Dairelerine başvurmaları gerekmektedir.

Mali Müşavirin ve/veya Mükellefin Vefatı Halinde Yapılacak İşlemler Nelerdir?

Mükellef ile meslek mensubu arasında yapılan hizmet sözleşmesi devam ederken ya da sona erdikten sonra meslek mensubunun vefat etmesi durumunda; vefat tarihinden itibaren vefat eden meslek mensubunun hukuki olarak faaliyetini meslek mensubu olarak sürdürmesi mümkün olamayacağından, henüz verilmemiş olan aylık, üç aylık beyanname ve bildirimler ile yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin ve daha öncesinde verilmiş olan beyanname ve bildirimlere ilişkin düzeltme beyanname ve

© 2025 Ferdi Asım Hellaç – Tüm hakları saklıdır.

bildirimlerinin, **mükellefle hizmet sözleşmesi ile aracılık ve sorumluluk sözleşmesi imzalayan yeni meslek mensubu** tarafından imzalanarak gönderilmesi (veya elektronik beyanname-bildirim olarak onaylanıp gönderilmesi) gerekmektedir.

Mükellef ile meslek mensubu arasında yapılan hizmet sözleşmesi devam ederken, gerçek kişi mükellefin vefat etmesi halinde, mükellefler ile meslek mensupları arasında düzenlenen sözleşmeler mükelleflerin vefat tarihi itibariyle sona ermiş olacağından, vefat eden mükelleflerin beyanname ve bildirimlerinin (düzeltmeler dahil) anılan mükelleflerle daha önce sözleşmesi bulunan meslek mensubu ya da vefat halinde kanuni mirasçıları ile sözleşmesi bulunan yeni meslek mensubu tarafından imzalanarak gönderilmesi (veya elektronik beyanname-bildirim olarak onaylanıp gönderilmesi) mümkün bulunmaktadır.

Mücbir sebep nedeniyle uzayan beyanname ve bildirim sürelerinin bu hallerde de geçerli olacağı tabiidir.

Mali Müşavirin Diğer İllerdeki Mükellefleri İçin de Mücbir Sebep Hali Geçerli midir?

GİB tarafından 14.02.2023 tarihinde yapılan “Deprem Nedeniyle Mücbir Sebep Hali İlan Edilen İllerdeki Meslek Mensuplarıyla Deprem Tarihi İtibarıyla Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi Bulunan ve Mücbir Sebep İlan Edilen Yerler Dışındaki Mükelleflerin Durumuna İlişkin Duyuru”da:

Mücbir sebep ilan edilen yerler dışında mükellefiyet kaydı bulunan mükelleflerin, ilan edilen mücbir sebep hali kapsamında olan meslek mensuplarıyla arasında **deprem tarihi itibarıyla Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi bulunması durumunda;**

Mücbir sebep hali süresince,

- Verilmesi gereken vergi beyannameleri ve bildirimlerinin verilme süreleri,

© 2025 Ferdi Asım Hellaç – Tüm hakları saklıdır.

- Bu beyanname ve bildirimler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri, uzatılmıştır.

Aynı duyuruda mücbir sebep halinin başladığı 06.02.2023 tarihinden mücbir sebep halinin sona ereceği 31.07.2023 (bu tarih dahil) tarihine kadar verilmesi gereken beyanname ve bildirimler 15.08.2023 Salı günü sonuna kadar verilebileceği ve bu beyanname ve bildirimler üzerine tahakkuk eden vergilerin de 31.08.2023 Perşembe günü sonuna kadar ödenebileceği belirtilmiştir. Ayrıca bu mükellefler tarafından, mücbir sebep hali süresi içerisinde verilmesi gereken 2023 yılı 1 inci geçici vergi dönemine ilişkin geçici vergi beyannameleri verilmeyeceği de söz konusu duyuruda belirtilmiştir.

Vergi ve Cezaları İle Diğer Amme Borçlarının Silinmesi Mümkün müdür?

Vergi Borçlarının ve diğer amme alacaklarının terkinine (silinmesine) ilişkin Vergi Usul Kanunu'nun 115 inci maddesi ile Amme Alacaklarını Tahsili Usulü Hakkında Kanun'un 105 inci maddesinde yer alan düzenlemeler aşağıda yer almaktadır:

Verginin Terkini Madde 115

Yangın, yer sarsıntısı, yer kayması, su basması, kuraklık, don, muzir hayvan ve haşârat istilası ve bunlara benzer âfetler yüzünden:

1. Varlıklarının en az üçte birini kaybeden mükelleflerin bu âfetlerin zarar verdiği gelir kaynakları ile ilgili bulunan vergi borçları ve vergi cezaları;
2.Mahsullerinin en az üçte birini kaybeden mükelleflerin, âfete mâruz arazi için zararın tahakkuk ettiği hasat ve devşirme zamanına tesadüf eden yıla ait olarak tahakkuk ettirilen Arazi Vergisi borçları ve vergi cezaları;

Maliye Bakanlığınca zararla mütenasip olmak üzere, kısmen veya tamamen terkin olunur. (Ek cümle: 28/12/2001-4731/4 md.) Maliye Bakanlığı terkin yetkisini mahalline devredebilir.

© 2025 Ferdi Asım Hellaç – Tüm hakları saklıdır.

Zarar derecesini ve ilgili bulunduğu gelir kaynağını mahallî idare heyetleri yaptıracağı tahkikat üzerine tesbit eder.

Tabii afetler sebebiyle terkin Madde 105

Yangın, yer sarsıntısı, yer kayması, su basması, kuraklık, don, zararlı hayvan ve haşarat istilası ve bunlara benziyen afetler yüzünden zarara maruz kalan varlıklarının ve mahsullerinin en az üçte birini kaybedenler adına tahakkuk ettirilmiş ve afetlerin zarar verdiği gelir kaynakları ile ilgili amme alacakları (700 Sayılı KHK'nın 28 inci maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 09.07.2018)Cumhurbaşkanı kararıyle kısmen veya tamamen terkin olunur.

Bu madde hükmünden faydalanmak için afetin vukuu tarihinden itibaren 6 ay içinde ilgili amme idaresine yazı ile müracaat edilmesi şarttır.

Bu madde şümulüne giren bir zararın mevcut olup olmadığı mahalli il veya ilçe idare kurullarınca, zararın derecesi, Maliye Vekaletince genel olarak belirtilecek esaslar dahilinde ilgili amme idarelerince tesbit olunur.

Vergi Usul Kanunu mevzuuna giren amme alacakları hakkında mezkür kanunun 105 inci maddesi hükümleri tatbik olunur.

Belirtilen yasal hükümler çerçevesinde; deprem nedeniyle varlıklarının en az üçte birini kaybeden mükelleflerin bağlı oldukları vergi dairesi ile alacaklı amme idarelerine yazılı müracaatları ile vergi ve diğer amme borçlarının silinmesini talep etmelerinin mümkün olduğu değerlendirilmektedir.

Mücbir Sebep İlan Edilen Yerlerdeki Mükelleflerin Vergi Borçlarının Tecil Edilmesi Mümkün müdür?

06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen deprem felaketine ilişkin olarak, 11 İlimizde mücbir sebep hali ilan edilmiş ve bu durum GİB tarafından internet

© 2025 Ferdi Asım Hellaç – Tüm hakları saklıdır.

sitesinde duyurulmuştur.

Söz konusu duyurularda Mücbir Sebep ilan edilen bu yerlerde bulunan vergi mükelleflerinin vergi borçları **02.10.2023 Pazartesi günü sonuna kadar başvuru yapmaları** ve gerekli şartları da taşımaları kaydıyla faiz alınmaksızın 24 aya kadar taksitlendirileceği belirtilmiştir. Bu çerçevede, söz konusu imkândan yararlanılabilmesi için ilgili vergi dairesine belirtilen süre içinde başvuru yapılması unutulmamalıdır.

Deprem İçin Yapılan Bağış ve Yardımların Vergi Matrahının Tespitinde İndirilebilme Durumu Nasıldır?

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 89 uncu maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunun 10'uncu maddesinde yer alan hükümler birlikte değerlendirildiğinde;

- Cumhurbaşkanlığınca başlatılan yardım kampanyaları kapsamında AFAD'a yapılan AYNİ ve NAKDİ bağışların TAMAMI,
- Türk Kızılayı'na yapılan NAKDİ bağışların TAMAMI,
- Genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler, köyler ile kamu yararına çalışan dernekler ve Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara yıllık toplamı beyan edilecek gelirin % 5'ini (kalkınmada öncelikli yöreler için % 10'unu) aşmamak üzere, makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımların tutarı

Vergi matrahının hesabında yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinde beyan edilen gelirden İNDİRİM olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

Bağış ve yardımların vergi matrahının tespitinde beyan edilen gelirden indirimine ilişkin detaylı bilgilere Gelir İdaresi Başkanlığı'nca yayınlanan rehberden ulaşılabilir.

Veraset ve İntikal Vergisi İle İlgili Yapılması Gerekenler Nelerdir?

Veraset ve İntikal Vergisi beyannamelerinin verilmesine ilişkin süreçler hakkında GİB tarafından VERASET VE İNTİKAL VERGİSİNİN BEYANI BROŞÜRÜ yayınlanmıştır.

© 2025 Ferdi Asım Hellaç – Tüm hakları saklıdır.

İlgili Broşürün Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi verilebilmesi için veraset ilamı (mirasçılık belgesinin) alınması gerektiği belirtilmiştir.

Veraset ilamı Kişinin ölümünün ardından miras üzerinde hak sahibi olan kimselerin belirlenmesi için, Sulh Hukuk Hakim'inden yahut noterlerden alınması mümkün bulunmaktadır. Mirasçılık belgesi Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile kurulan entegrasyonla birlikte 1.10.2011 tarihinden itibaren noterler tarafından da verilebilmektedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca ilan edilen mücbir sebep hali veraset ve intikal vergisini de kapsadığından, muris ile mirasçıların Türkiye'de ya da yurtdışında olmalarına göre değişen beyanname verme sürelerinde mücbir sebep hali dolayısıyla uzayan beyanname süreleri dikkate alınabilecektir.

Kaynak: TÜRMOB

Kaynak : https://hellac.com/blogdetay/afet-durumlarinda-meslek-mensuplarinin-dikkat-etmeleri-gereken-ozellikli-hususlar-rehberi
Erişim Tarihi : 27.11.2025

© 2025 Ferdi Asım Hellaç – Tüm hakları saklıdır.